

Μάθημα ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ VII*Υποχρεωτικό μάθημα Ζ01ΥΠ – 7 ώρες διδασκαλίας – 12 ECTS – eCLASS: 422338***Ακαδ. Έτος 2023-2024 – 7^ο Εξάμηνο**

Διδάσκοντες:

Πάνος Εξαρχόπουλος, *Επίκ. Καθηγητής Δ.Π.Θ. – συντονιστής*Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, *Επίκ. Καθηγητής Δ.Π.Θ.*Ναρίνα Σουβατζίδου, *Εντεταλμένη Διδάσκουσα***ΘΕΜΑ: ΚΤΙΡΙΟ ΜΕΙΚΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ****1. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα «Αρχιτεκτονική Σύνοψη VII» του 7^{ου} Εξαμήνου στοχεύει, γενικά, στην εξοικείωση των, ώριμων πλέον, φοιτητών με περισσότερο σύνθετους προβληματισμούς, ποικιλία παραμέτρων και πολλαπλές εμφάσεις. Έτσι ώστε, να γίνει κατανοητό και συνειδητό ότι κατά τη συνθετική διαδικασία υπεισέρχεται ένα πλήθος αλληλοεξαρτώμενων, διαβαθμισμένων παραμέτρων, οι οποίες οφείλουν να εξεταστούν διεξοδικά, όχι μόνο διότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διεργασίας αυτής, αλλά και διότι στηρίζουν και καταξιώνουν την αρχιτεκτονική δημιουργία, αποτελώντας –συχνά– και κινητήρια δύναμη στην πορεία σύλληψής της.

Ειδικότερα, το μάθημα στοχεύει στην αντιμετώπιση σύνθετων κτιριολογικών προγραμμάτων με εξειδικευμένες λειτουργικές και κατασκευαστικές απαιτήσεις, στη διερεύνηση ζητημάτων ένταξης, στη συσχέτιση καίριων διπόλων, όπως δομημένος-υπαίθριος χώρος, τόπος-χαρακτήρας, μορφή-περιεχόμενο κ.λπ., στην αναζήτηση δεσμών ανάμεσα στο αρχιτεκτονικό έργο και τον κοινωνικό περίγυρο, στη διερεύνηση της σχέσης συνθετικής και κατασκευαστικής δομής, στην αποσαφήνιση του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα κ.ά., στο βαθμό που αυτά –αλληλένδετα– δίνουν υποστήριξη στην αρχιτεκτονική σύλληψη και ενσαρκώνουν την κεντρική ιδέα ενός αρχιτεκτονικού έργου.

Βασική επίδιωξη του μαθήματος είναι η αναγωγή των παραπάνω σε ένα ολοκληρωμένο – από πλευράς λειτουργίας, νοήματος και σημασίας– κτιριακό συγκρότημα/κτίριο, με έντονα δημόσιο χαρακτήρα, σε κεντρικό σημείο της πόλης. Το συγκρότημα αυτό θα παράγει τον δικό του «τόπο» ύπαρξης και αναφοράς, χαρακτηρίζοντας το άμεσο περιβάλλον του. Με την παρουσία και λειτουργία του, θα εγκαθιδρύει νέους, αλλά και θα διατηρεί, θα αποκαθιστά και θα ενισχύει υφιστάμενους δεσμούς με το δομημένο, φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον στο οποίο καλείται να ενταχθεί. Επιδιώκεται, δηλαδή, να μελετηθεί το αρχιτεκτόνημα ως χώρος που οφείλει να αποδίδει ένα συγκεκριμένο «μικροπεριβάλλον», του οποίου τα όρια (υλική υπόσταση, κατασκευή) και οι επιλεκτικές σχέσεις (συγγένειες, αναφορές) αποτελούν –κάθε φορά– αντικείμενα προς καθορισμό.

Είναι προφανές, ότι το εύρος και η υφή των ζητημάτων που υπεισέρχονται κατά τη συνθετική διαδικασία παρουσιάζουν εξαιρετική ποικιλία, σημασία και ένταση: από την κλίμακα της πόλης στην κλίμακα της οικοδομικής λεπτομέρειας, από το διάγραμμα της συνθετικής δομής στην «ατμόσφαιρα» των επιμέρους χώρων αλλά και του συγκροτήματος συνολικά ως νέου τοπόσημου μέσα στην πόλη. Από την ενεργοποίηση της προσωπικής φαντασίας έως την αντιμετώπι-

ση των περισσότερο εξειδικευμένων απαιτήσεων του θέματος. Είναι επιθυμητό, αυτά τα διαφορετικά επίπεδα προσέγγισης –όλα καίριας σημασίας και κυμαινόμενης βαρύτητας– να υπεισέλθουν στον προβληματισμό και να τροφοδοτήσουν γόνιμα τις σκέψεις και τις συνθετικές επιλογές κάθε φοιτητικής ομάδας.

2. Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ – ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Με βάση όσα προαναφέρθηκαν, το προς μελέτη συνθετικό θέμα οφείλει να ικανοποιεί σύνθετες λειτουργίες και αυξημένες κατασκευαστικές απαιτήσεις, να διεκδικεί χαρακτηριστικά τη θέση του μέσα σ' ένα συγκεκριμένο αστικό περιβάλλον, αλλά και να έχει ζωντάνια, αγγίζοντας τα ενδιαφέροντα μιας σύγχρονης κοινότητας ανθρώπων.

Συνήθως, οι παραπάνω παράμετροι προσδιορίζουν ένα δημόσιου ενδιαφέροντος κτιριακό συγκρότημα, με ισχυρό κοινωνικό έρεισμα, του οποίου η παρουσία και λειτουργία θα έχει άμεση ανταπόκριση με την τοπική κοινωνία και τις πολλαπλές ανάγκες της. Έτσι, το συγκρότημα αυτό προτείνεται να στεγάζει διάφορες λειτουργίες, όπου εμπλέκονται ιδιωτικές με δημόσιες χρήσεις: κατοικία, εργασία, πολιτισμός, εμπόριο, εξυπηρητήσεις, αναψυχή κ.λπ. Πρόκειται, δηλαδή, για «**Κτίριο Μεικτών Χρήσεων**», χωροθετημένο στον πυκνό αστικό ιστό της Ξάνθης.

Σκοπός του κτιρίου είναι η δημιουργία ενός πόλου έλξης σε κεντρική περιοχή της νέας πόλης. Η ποικιλία των χρήσεων προσδοκά την αβίαστη προσέλευση όσο το δυνατόν περισσότερων πολιτών, αλλά και τη διεύρυνση δυνατοτήτων συμβίωσης και συναναστροφής ατόμων διαφορετικής ηλικιακής και κοινωνικής ταυτότητας. Οι προγραμματικές επιλογές από τη μια και η αρχιτεκτονική πρόταση από την άλλη, έχουν ως κοινό στόχο να καταστήσουν το κτίριο αυτό ένα σημείο αναφοράς στην πόλη της Ξάνθης. Πλαίσιο λειτουργίας και αρχιτεκτονικός σχεδιασμός οφείλουν να συμπράξουν, ώστε το κτίριο να είναι διαρκώς «ανοικτό» και «συντονισμένο» με την καθημερινή ζωή των πολιτών και τον ρυθμό της πόλης.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η οργάνωση του κτιρίου διαρθρώνεται σε πέντε βασικούς τομείς/λειτουργικές ενότητες, οι οποίοι –«εξοπλισμένοι» με τους κατάλληλους χώρους και υποδομές– καλύπτουν το πλέγμα χρήσεων και δραστηριοτήτων που καλείται να υπηρετήσει (αναλυτική καταγραφή χώρων και επιφανειών ακολουθεί στο κτιριολογικό πρόγραμμα):

■ A – ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Περιλαμβάνει φοιτητικές κατοικίες προς μίσθωση και χώρο δραστηριοτήτων για τους ενοίκους. Πρόκειται, προφανώς, για τον περισσότερο ιδιωτικό τομέα του κτιρίου.

■ B – ΕΡΓΑΣΙΑ

Περιλαμβάνει γραφειακούς χώρους προς μίσθωση.

■ Γ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Περιλαμβάνει εκθεσιακό χώρο και αμφιθέατρο. Πραγματοποιούνται, αντίστοιχα, περιοδικές εκθέσεις ποικίλης θεματολογίας και διαλέξεις, προβολές, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις κ.ά. Πρόκειται, θα λέγαμε, για τον πιο «επίσημο» τομέα του κτιρίου.

■ Δ – ΕΜΠΟΡΙΟ / ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Περιλαμβάνει καταστήματα και Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

■ Ε – ΑΝΑΨΥΧΗ

Περιλαμβάνει café και εστιατόριο, απευθυνόμενα στους κατοίκους της πόλης.

Ο **ακάλυπτος/υπαίθριος χώρος** συνιστά σημαντικό τμήμα της όλης σύνθεσης. Άρρηκτα συνδεδεμένος με τους κλειστούς ή ημιυπαίθριους χώρους του κτιρίου αλλά και κατάλληλα συσχετισμένος με το άμεσο περιβάλλον τού οικοπέδου, καλείται να επιτελέσει πολλαπλούς ρόλους.

Ζητήματα, όπως η χωροθέτηση και συγκρότησή του (ενιαίος ή επιμερισμένος), η χρήση του, η κλίμακά του, ο χαρακτήρας του, η παρουσία του φυσικού στοιχείου, καθώς και οι κινήσεις/διελεύσεις των πεζών «εντός του» είναι καίριας συνθετικής σημασίας. Επιπρόσθετα, οι αναγκαίοι ημιυπαίθριοι και υπαίθριοι χώροι του κτιρίου –εσοχές, εξώστες, αίθρια, δώματα κ.λπ.– θα πρέπει να αναζητηθούν και να διευθετηθούν κατάλληλα. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η προαιρετική αξιοποίηση τμήματος δώματος ως υπαίθριου κινηματογράφου.

3. ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ / ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ακολουθούν, επιγραμματικά διατυπωμένα, ορισμένα σημεία ενδιαφέροντος/παράμετροι σχεδιασμού, με σημαίνουσα βαρύτητα όσον αφορά στον ρόλο και τα χαρακτηριστικά ενός σύγχρονου δημόσιου κτιρίου, τα οποία –σε συνδυασμό και με το κτιριολογικό πρόγραμμα– μπορούν να αποτελέσουν αφετηρίες σκέψεων, προβληματισμών και επιλογών κατά τη συνθετική διαδικασία:

- Η συσχέτιση του κτιρίου με το άμεσο περιβάλλον του: γεωμετρικά-τοπογραφικά χαρακτηριστικά του οικοπέδου, προσανατολισμός, γενικότερος χαρακτήρας της περιοχής, ιδιαίτερες συνθήκες (πολεοδομική οργάνωση, άξονες, οπτικές φυγές, θέα, γειτνιάσεις, χρήσεις, μέγεθη κ.λπ.).
- Ο δημόσιος χαρακτήρας της αρχιτεκτονικής. Το δημόσιο κτίριο και η πόλη. Το δημόσιο κτίριο ως κοινωνικός πυκνωτής, ενταγμένο στην «καθημερινότητα» της πόλης. Διερεύνηση τρόπων απόδοσης του δημόσιου αρχιτεκτονικού χαρακτήρα.
- Η θεώρηση του νέου κτιρίου ως αναπόσπαστο, ζωντανό κομμάτι του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, σε αντίθεση με τη θεώρησή του ως αυθύπαρκτου αντικειμένου εν κενώ. Η πολλαπλώς κρίσιμη συμβολή του στην εξέλιξη της φυσιογνωμίας της περιοχής.
- Ο πολυλειτουργικός χαρακτήρας του κτιρίου. Ιεραρχήσεις, ομαδοποιήσεις, αυτονομήσεις. Από την ενότητα έως τον διακριτό επιμερισμό της χωρικής οργάνωσης των διαφόρων λειτουργικών τομέων.
- (σε συνάρτηση με το παραπάνω) Η συνθετική δομή του κτιρίου: η συνεκτική ή η επιμερισμένη δομή και οι μεταξύ τους διαβαθμίσεις. Από το μοναδιαίο κέλυφος στο συγκρότημα-δίκτυο. Σε συνάρτηση με το σχήμα και το μέγεθος του οικοπέδου.
- Η καθ' ύψος διάρθρωση των λειτουργικών ενότητων σε ένα πολυώροφο κτίριο και ο καθοριστικός ρόλος του σχεδίου της τομής.
- Ο τρόπος ή οι τρόποι προσπέλασης στο κτίριο. Οι ροές κίνησης στο άμεσο περιβάλλον. Ο υπαίθριος χώρος ως αυλή εισόδου.
- Το ζήτημα της εισόδου. Μια κεντρική είσοδος που θα οδηγεί σε όλους τους τομείς του κτιρίου ή πολλαπλές εισοδοί; Επιλογή σε συνάρτηση με το είδος των χρήσεων και τις ομαδοποιήσεις τους, το ωράριο λειτουργίας, την απαίτηση αυτόνομης λειτουργίας ορισμένων χώρων, τη συνθετική δομή του κτιρίου, τον επιθυμητό τρόπο οριζόντιας και κατακόρυφης κυκλοφορίας κ.λπ.
- (σε συνάρτηση με το παραπάνω) Ο τρόπος και η οργάνωση της οριζόντιας και κατακόρυφης κυκλοφορίας: Κλειστό σύστημα ή/και ημιυπαίθριες κινήσεις/κυκλοφορίες; ανάλογα με το κλίμα, την κεντρική ιδέα, τη χωρική διάρθρωση των λειτουργιών, τις απαιτήσεις για ασφάλεια κ.λπ.
- Η δυνατότητα ευελιξίας στη διαρρύθμιση του εσωτερικού χώρου. Εναλλακτικές διευθετήσεις, συνενώσεις ή επιμερισμοί χώρων, ανάλογα με τη φύση των διάφορων δραστηριοτήτων.
- Η οργανική σχέση υπαίθριων, ημιυπαίθριων και κλειστών χώρων.
- Η μόρφωση του φέροντα οργανισμού και η σχέση της με τη συνθετική δομή, τη λειτουργική

οργάνωση της κάτοψης και τον αρχιτεκτονικό χαρακτήρα.

- Η κατασκευή και η μορφή. Σχέσεις συνάφειας ή αυτοτέλειας και οι διαβαθμίσεις τους. Από την παρουσία της κατασκευαστικής δομής («ειλικρίνεια κατασκευής») στην απόκρυψη/«ένδυση» του κελύφους (μέσω ανεξάρτητης κατασκευής επένδυσης-φίλτρου).
- Η αρχιτεκτονική έκφραση και η μορφολογική αντιμετώπιση. Η απόδοση ενός ευδιάκριτου αρχιτεκτονικού ύφους. Το μέγεθος, η στερεομετρική διάρθρωση, η κλίμακα, οι αναλογίες, τα υλικά, το χρώμα, ο τεχνολογικός εξοπλισμός.
- Ειδικές κατασκευές (κάλυψη μεγάλων ανοιγμάτων, μεταλλικές διαφώτιστες στεγάσεις, ελαφριές κατασκευές κ.ά.). Οι Η/Μ εγκαταστάσεις και τα πολλαπλά –εμφανή ή αφανή– δίκτυα.
- Η «ατμόσφαιρα» του εσωτερικού χώρου. Υλικά, υφές, χρώμα, ειδικές κατασκευές (ψευδοροφές, επενδύσεις κ.λπ.). Ο φυσικός και ο τεχνητός φωτισμός.

4. ΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ – ΤΟ ΑΜΕΣΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

(βλ. τοπογραφικό διάγραμμα)

Το οικόπεδο (ΑΒΓΔΑ) βρίσκεται σε κεντρική περιοχή της πόλης της Ξάνθης, και συγκεκριμένα επί της οδού Τσιμισκή κοντά στη συμβολή της με την οδό Μιχαήλ Καραολή. Το σχήμα του είναι επίμηκες ορθογώνιο παραλληλόγραμμο, παρουσιάζει μικρή υψομετρική διαφορά (1 μ.) στην κατεύθυνση Ανατολής-Δύσης και έχει εμβαδόν **1.071 μ²**.

Το μεγαλύτερο τμήμα του οικοπέδου καταλαμβάνει –πρόσφατα ολοκληρωμένη– πολυώροφη οικοδομή κατοικιών-καταστημάτων κ.λπ. Τόσο αυτή όσο και τα υπόλοιπα κτίσματα εντός του οικοπέδου θα θεωρηθούν ως μη υπάρχοντα. Η προέκταση της οδού Σωκράτους, που διαμοιράζει το οικόπεδο, δεν είναι υποχρεωτική. Ο πλάγιος και όπισθεν δρόμος (πλευρές ΑΒ, ΒΓ) θα θεωρηθούν πεζόδρομοι, με αποκλειστική κυκλοφορία οχημάτων κατοίκων, τροφοδοσίας και υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.

Η πυκνή σχέση και η αλληλεπίδραση του οικοπέδου με τα δεδομένα του άμεσου περιβάλλοντος (δρόμοι, πεζόδρομοι, μέγεθος-χρήση παρακείμενων κτιρίων, κίνηση πεζών κ.λπ.) οφείλουν να διερευνηθούν και να εκτιμηθούν ουσιαστικά, σε συνάρτηση με τις κύριες συνθετικές επιλογές και τον επιζητούμενο χαρακτήρα του νέου κτιρίου.

5. ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ

- Επιφάνεια οικοπέδου: **1.071 μ²**
- Μέγιστο Ποσοστό Κάλυψης: 60% ► Επιτρ. Κάλυψη: $1.071 \times 0,60 = \mathbf{642,60 \mu^2}$
- Συντελεστής Δόμησης (ΣΔ): 3 ► Επιτρ. Δόμηση: $1.071 \times 3 = \mathbf{3.213 \mu^2}$
- Μέγιστο ύψος: $10 \times \Sigma\Delta = \mathbf{30 \mu.}$
- Μέγιστος αριθμός ορόφων: **7**
- Μέγιστος αριθμός υπογείων: **2** *Διευκρινίζεται ότι κάθε υπόγειος όροφος έχει επιφάνεια ίση με εκείνη που καταλαμβάνει το κτίριο (κάλυψη κτιρίου).*
- Τοποθέτηση κτιρίου στο οικόπεδο: το κτίριο μπορεί να τοποθετηθεί ελεύθερα στο οικόπεδο, δηλαδή, σε επαφή ή σε υποχώρηση από τα όρια του οικοπέδου (οικοδομικές γραμμές). Σε κάθε περίπτωση, το κτίριο οφείλει να εγγράφεται στο **ιδεατό στερεό** (θα εξηγηθεί στην αίθουσα διδασκαλίας).

Επισήμανση

Παρέχεται η δυνατότητα –κατά την κρίση κάθε φοιτητικής ομάδας– αξιοποίησης τμήματος του πρώτου υπογείου για τη χωροθέτηση χώρου κύριας χρήσης (π.χ. αμφιθέατρο).

6. ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Οι επιφάνειες των χώρων του κτιριολογικού προγράμματος είναι **ωφέλιμες** και μπορούν να αυξηθούν σε ποσοστό έως **10%**. Οι επιφάνειες τοίχων, κλιμακοστασίων, ανελκυστήρων, διαδρόμων κυκλοφορίας κ.λπ. εκτιμώνται σε ποσοστό **35%** επί του συνόλου των ωφελίμων επιφανειών. Στο ποσοστό αυτό συμπεριλαμβάνεται και η επιφάνεια των αναγκαίων χώρων υγιεινής (εκτός των χώρων υγιεινής των κατοικιών), οι οποίοι –ανάλογα με τον τρόπο οργάνωσης/συσχέτισης των χώρων– μπορούν να εξυπηρετούν περισσότερες από μια λειτουργικές ενότητες.

Ο τρόπος κατανομής και χωροθέτησης των λειτουργιών στους ορόφους του κτιρίου καθώς και ο βαθμός συσχέτισης των επιμέρους λειτουργιών μεταξύ τους, αποτελεί αντικείμενο μελέτης κάθε φοιτητικής ομάδας, εκτός αν αυτό προσδιορίζεται στο κτιριολογικό πρόγραμμα.

Επισημαίνεται, ότι το κτιριολογικό πρόγραμμα είναι καταρχήν δεσμευτικό όσον αφορά στο μέγεθος των χώρων που περιλαμβάνει, χωρίς να προδιαγράφει τον χαρακτήρα τους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεωρείται **«ανοικτό»** και επιδεκτικό πολλαπλών αναγνώσεων και ερμηνειών, ακόμα και προσθήκης νέων λειτουργιών (χωρίς υπέρβαση των όρων δόμησης), που, ενδεχομένως, επηρεάσουν γόνιμα και εμπλουτίσουν την πρόταση κάθε φοιτητικής ομάδας.

<u>Τομείς / Επιμέρους χώροι</u>	<u>Ωφέλιμη επιφάνεια (μ²)</u>
<u>ΚΥΡΙΑ/ΕΣ ΕΙΣΟΔΟΣ/ΟΙ – ΥΠΟΔΟΧΗ</u>	<u>200</u>
Με ανεμοφράκτη, πάγκο πληροφοριών, χώρο αναμονής επισκεπτών κ.λπ. Ο τρόπος, η θέση και το πλήθος των κύριων εισόδων θα προσδιοριστεί από κάθε φοιτητική ομάδα, ανάλογα με τις ομαδοποιήσεις των λειτουργιών, το δίκτυο κυκλοφορίας και άλλες επιλογές.	
<u>A ΚΑΤΟΙΚΙΑ</u>	<u>650</u>
• <u>ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ 20 κατ. Χ 25 τ.μ.</u>	<u>500</u>
Μονόκλινα διαμερίσματα, με χώρο παρασκευής φαγητού και χώρο υγιεινής.	
• <u>ΧΩΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΝΟΙΚΩΝ</u>	<u>150</u>
Ενιαίος χώρος, επιμερισμένος σε περιοχές για καθιστικό, διάβασμα, παιχνίδι κ.λπ.	
<u>B ΕΡΓΑΣΙΑ</u>	<u>300</u>
• <u>ΓΡΑΦΕΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ</u>	<u>300</u>
Ενιαίος χώρος, με δυνατότητα επαναδιαρρυθμίσεων.	
<u>Γ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</u>	<u>660</u>
• <u>ΧΩΡΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ</u>	<u>350</u>
Ο χώρος των περιοδικών εκθέσεων, λόγω της επιθυμητής συχνής επισκεψιμότητάς του, κρίνεται σκόπιμο να διαθέτει είσοδο και επαρκή προβολή σε δημόσια ισόγεια ζώνη. Μπορεί να αναπτύσσεται σε ένα ή περισσότερα επίπεδα, διαθέτοντας τη μέγιστη δυνατή ευελιξία στη διευθέτησή του, προκειμένου να ανταποκρίνεται σε ευρύ φάσμα εκδηλώσεων, πέραν των εκθέσεων. Να προβλεφθεί υποχώρος <u>οπτικοακουστικών μέσων</u> έως 50 μ ² με συσκότιση για προβολές/ακροάσεις. Χρήσιμη είναι η εκτόνωση του εκθεσιακού χώρου σε υπαίθριο ή/και ημιυπαίθριο χώρο, ενώ η απρόσκοπτη λειτουργία του προϋποθέτει εύκολο τρόπο εισαγωγής/εξαγωγής του εκθεσιακού υλικού.	
• <u>ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ</u>	<u>310</u>
Κατάλληλο για ομιλίες, προβολές, θεατρικές και χορευτικές παραστάσεις, συναυλίες κ.λπ. Λόγω της	

απαιτήσης για συσκότιση μπορεί να χωροθετηθεί σε υπόγεια στάθμη. Αποτελείται από:

Φουαγιέ	70
Με καθιστικό και πρόβλεψη μπουφέ. Επιθυμητός ο φυσικός φωτισμός και η υπαίθρια εκτόνωση.	
Αίθουσα 130 θέσεων και σκηνή	200
Με δάπεδο κεκλιμένο ή με αναβαθμούς και με πρόβλεψη <u>εξόδου κινδύνου</u> από τη χαμηλότερη στάθμη καθισμάτων προς κοινόχρηστο υπαίθριο χώρο. Η σκηνή θα εξυπηρετεί τη διενέργεια ποικίλων εκδηλώσεων μέσης κλίμακας (βάθος ≥ 6.00 μ.)	
Ζώνη υποστηρικτικών λειτουργιών	15
Περιλαμβάνει έναν θάλαμο προβολής / ελέγχου ήχου-φωτισμού και έναν ή δύο μεταφραστικούς θαλάμους. Βρίσκεται απέναντι από τη σκηνή, έχει ιδιαίτερη είσοδο από το φουαγιέ και υπερυψωμένο δάπεδο (περ. 50 εκ.).	
Καμαρίνια	25

Δ ΕΜΠΟΡΙΟ / ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ **190**

- **ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ** **100**
3 έως 5 καταστήματα.
- **ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ (ΚΕΠ)** **60**
- **ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ** **30**

Ε ΑΝΑΨΥΧΗ **280**

- **CAFÉ** **60**
Απευθύνεται, κατά κύριο λόγο, στους διερχόμενους πολίτες. Χρήσιμη θεωρείται η εκτόνωσή του σε υπαίθριο ή/και ημιυπαίθριο χώρο. Πρόβλεψη εύκολης τροφοδοσίας. Αποτελείται από:
Αίθουσα..... 40
Παρασκευαστήριο..... 15
Αποθήκη..... 5
- **ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ** **220**
Απευθύνεται, κατά κύριο λόγο, στους πολίτες. Χρήσιμη θεωρείται η εκτόνωσή του σε υπαίθριο ή/και ημιυπαίθριο χώρο. Πρόβλεψη εύκολης τροφοδοσίας (π.χ. υπηρεσιακή είσοδος, πυρήνας κατακόρυφης κυκλοφορίας προσωπικού με σκάλα και ανελκυστήρα κ.λπ.). Αποτελείται από:
Αίθουσα..... 130
Κουζίνα..... 70
Αποθήκη..... 20

Σύνολο ωφέλιμων επιφανειών..... **2.280 μ²**
+ 35% για τοίχους, οριζ./κατακ. κυκλοφορία, χώρους υγιεινής..... **800 μ²**

Γενικό σύνολο..... **3.080 μ²**

ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ (σε υπόγεια στάθμη)

- Για λόγους απλοποίησης του θέματος, δεν ζητείται η μελέτη υπόγειου χώρου στάθμευσης οχημάτων (αν και είναι υποχρεωτικός κατά τη νομοθεσία), αλλά μόνο να εξασφαλισθεί και να απεικονισθεί επαρκής, ενιαίος, υπόγειος χώρος στάθμευσης χωρίς διαρρύθμιση και η πρόσβαση σε αυτόν μέσω ράμπας ή ανελκυστήρα/ων οχημάτων.
- Αποθήκες κατοικιών: 20 αποθ. X 15 μ²..... 300
- Αποθήκες κτιρίου: 5 αποθ. X 40 μ²..... 200

- Γραφείο υπευθύνου λειτουργίας/συντήρησης κτιρίου – Χώρος BMS (Building Management System / Κεντρικό Σύστημα Ελέγχου και Διαχείρισης Κτιρίου)..... 30
- Χώρος κλητήρων, φυλάκων 20
- Χώρος καθαριστριών 40
Με χώρους υγιεινής, ντους, αποδυτήρια και αποθήκη υλικών καθαρισμού.
- Λεβητοστάσιο και χώρος αποθήκευσης καυσίμων 40
- Μηχανοστάσια ανελκυστήρων (για κάθε ανελκυστήρα απαιτείται χώρος ~1.50X2.00 μ.)

7. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

- Σε όλους τους κύριους χώρους του κτιρίου πρέπει να εξασφαλίζεται η οριζόντια και η κατάκόρυφη προσπέλαση **ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ)**, μέσω οδεύσεων που αρχίζουν από τη στάθμη του πεζοδρομίου και καταλήγουν στην πόρτα του ανελκυστήρα, αποτελούμενες από:
 - α) Ράμπες με μέγιστη κλίση **5%** (για υψομετρικές διαφορές ≥ 0.50 μ.) και ελάχιστο πλάτος **1.30 μ.** Όταν το συνολικό μήκος υπερβαίνει τα 10.00 μ. απαιτείται η κατασκευή ενδιάμεσου πλατύσκαλου ελάχιστου μήκους 1.50 μ.
 - β) Ανελκυστήρες 8 ατόμων (με δίφυλλες, τηλεσκοπικές, αυτόματες πόρτες στους ορόφους και τον θάλαμο) , με διαστάσεις φρεατίου **1.50X1.70 μ.** (πλάτοςXβάθος) κατ' ελάχιστο και απόσταση μεταξύ εξωτερικής πόρτας και απέναντι τοίχου τουλάχιστον **1.50 μ.**
- Αν για την εσωτερική κατακόρυφη κυκλοφορία, εκτός από κλιμακοστάσια και ανελκυστήρες, χρησιμοποιηθούν και ράμπες, αυτές μπορούν να έχουν κλίση $\leq 12,5\%$ και πλάτος ≥ 1.30 μ. Σε περίπτωση κλίσης μεγαλύτερης από 6%, θα πρέπει να παρεμβάλλονται οριζόντια τμήματα/πλατύσκαλα μήκους 1.50 μ., σε τέτοια θέση ώστε κάθε κλάδος ράμπας να μην έχει υψομετρική διαφορά μεταξύ αρχής και τέλους μεγαλύτερη από 1.80 μ.
- Το ελεύθερο ύψος των εκθεσιακών χώρων προτείνεται να είναι τουλάχιστον **3.00 μ.** (σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον Ν.Ο.Κ. οι χώροι κύριας χρήσης των κτιρίων πρέπει να έχουν ελάχιστο ελεύθερο ύψος **2.50 μ.**). Οι βοηθητικοί χώροι (αποθήκες, χώροι υγιεινής, διάδρομοι κ.λπ.) μπορούν να έχουν ελεύθερο ύψος **2.20 μ.**
- Ελάχιστο ύψος ψευδοροφών (μετρούμενο κάτω από τις δοκούς): **40 εκ.**
- Να προβλέπεται οπωσδήποτε **1 χώρος υγιεινής ΑμεΑ ανά όροφο**, σε κατάλληλη κοινόχρηστη θέση, διαστάσεων **~2.00X2.00 μ.**, με προς τα έξω ανοιγόμενη πόρτα.
- Ο δρόμος/ράμπα για την πρόσβαση των οχημάτων στον υπόγειο χώρο στάθμευσης θα έχει πλάτος ≥ 2.50 μ. και κλίση $\leq 20\%$.
- Σε περίπτωση χρήσης ανελκυστήρα οχημάτων, από το επίπεδο του δρόμου προς το/τα υπόγειο/α, οι ελάχιστες διαστάσεις του φρεατίου θα είναι **3.30 X 5.35 μ.**

Συμπληρωματικές πληροφορίες και στοιχεία, απαραίτητα για την επεξεργασία του θέματος, θα δίνονται από τους διδάσκοντες κατά τη διάρκεια των διορθώσεων ή σε ειδικές παρουσιάσεις (π.χ. προδιαγραφές λειτουργίας/κτιριολογικά ζητήματα, μόρφωση/διαστασιολόγηση φέροντα οργανισμού, κατασκευαστικές λεπτομέρειες/ειδικές κατασκευές, κανονισμός πυροπροστασίας, πρόβλεψη Η/Μ εγκαταστάσεων κ.λπ.).

8. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

α) Ανάλυση περιοχής μελέτης. Συσχέτιση με συνθετικές επιλογές

Σε κάθε περίπτωση, η αναλυτική παρατήρηση, η καταγραφή στοιχείων και η εξαγωγή συμπερασμάτων για τα γενικά και ειδικά χαρακτηριστικά του άμεσου περιβάλλοντος, έχουν θεμελιώδη σημασία για την έναρξη και τροφοδότηση της συνθετικής διαδικασίας και για την αποσαφήνιση-αιτιολόγηση των βασικών συνθετικών επιλογών και χειρισμών. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι η διερεύνηση αυτή δεν πρέπει να περιοριστεί σε μια απλή καταγραφή στοιχείων του περιβάλλοντος, αλλά να επεκταθεί, προσλαμβάνοντας τα χαρακτηριστικά μιας ουσιαστικής «ερμηνευτικής παρατήρησης», η οποία θα συμβάλλει στην ανάδυση και αιτιολόγηση συνθετικών αποφάσεων και χειρισμών που η ίδια η περιοχή και το οικόπεδο υποβάλλουν. Οι φοιτητές οφείλουν να κατανοήσουν τη φυσιογνωμία της περιοχής, να «σφυγμομετρήσουν» τον παλμό της και να προσδιορίσουν τα κύρια χαρακτηριστικά που τη διακρίνουν. Έτσι, κάθε φοιτητική ομάδα –επικεντρώνοντας, κατά την κρίση της, τη διερεύνηση σε ορισμένα πρωταρχικά ζητήματα– καλείται να συσχετίσει τις διαπιστώσεις της παρατήρησης με τις βασικές συνθετικές επιλογές της πρότασής της.

Η ανάλυση θα περιλαμβάνει κείμενο, σχόλια, σκίτσα, διαγράμματα, φωτογραφίες κ.λπ. και θα καταλαμβάνει έκταση 3-4 σελίδων μεγέθους Α3.

β) Συνθετικό θέμα

ΣΧΕΔΙΑ (σε τεύχος ή ρολλό, όχι διπλωμένα)

- Σχέδιο γενικής διάταξης (κάτοψη δωματίων), σε κλίμακα 1:200, στο οποίο θα απεικονίζεται και το άμεσο περιβάλλον του οικοπέδου μελέτης.
- Κατόψεις όλων των ορόφων του κτιρίου (υπόγειο/α, ισόγειο, όροφοι), σε κλίμακα 1:200. Σε κάθε κάτοψη θα απεικονίζεται και η διαμόρφωση των υπαίθριων χώρων που αντιστοιχούν σε αυτή.
- Τομές (τουλάχιστον 2), σε κλίμακα 1:200.
- Όψεις (τουλάχιστον 2), σε κλίμακα 1:200.
- Μία χαρακτηριστική τομή και μια χαρακτηριστική όψη, σε κλίμακα 1:100.
Όλα τα παραπάνω σχέδια θα είναι σχεδιασμένα γραμμικά με το χέρι, με μολύβι ή μελάνι. Στις κατόψεις να αναγράφονται οι ονομασίες των χώρων του κτιριολογικού προγράμματος και οι στάθμες. Στις κατόψεις και τις τομές να απεικονίζονται με σαφήνεια τα στοιχεία του φέροντα οργανισμού. Στις όψεις να απεικονίζονται τα προτεινόμενα υλικά. Στα σχέδια μπορούν να χρησιμοποιηθούν σκιές, τόνοι ή χρώμα.
- Προοπτικές ή αξονομετρικές απόψεις (εσωτερικές/εξωτερικές, συνολικές/τοπικές).
Με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης (γραμμικό σχέδιο, σκίτσο, κολάζ, επεξεργασμένη φωτογραφία μακέτας, φωτορεαλιστική απεικόνιση μέσω Η/Υ κ.λπ.).

ΜΑΚΕΤΑ

- Τελική μακέτα (που θα περιλαμβάνει και τη διαμόρφωση των υπαίθριων χώρων του οικοπέδου), σε κλίμακα 1:200.

Η εργασία είναι ομαδική και θα παραδοθεί στην Εξεταστική Περίοδο Φεβρουαρίου, στην ημερομηνία που θα καθοριστεί.

9. ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Ο τελικός βαθμός του μαθήματος θα προκύψει από την αξιολόγηση του συνθετικού θέματος.

10. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Ο εργαστηριακός χαρακτήρας του μαθήματος προϋποθέτει τη συστηματική παρουσία και εργασία όλων των φοιτητών στην αίθουσα διδασκαλίας.
- Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα πραγματοποιούνται από τους διδάσκοντες τόσο διορθώσεις των συνθετικών θεμάτων όσο και θεματικές διαλέξεις/παρουσιάσεις.
- Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα πραγματοποιηθεί **1 ενδιάμεση προπαράδοση-παρουσίαση** της συνθετικής εφαρμογής όλων των φοιτητικών ομάδων, η οποία θα αξιολογηθεί και συνεκτιμηθεί στην τελική βαθμολογία.
- Για την εκπόνηση των εργασιών θα σχηματιστούν **αποκλειστικά τριμελείς και τετραμελείς** φοιτητικές ομάδες.

Απόψεις του οικοπέδου πριν την κατασκευή του υφιστάμενου πολυώροφου κτιρίου. Τα υπόλοιπα κτίρια-κατασκευές που υπάρχουν στο οικόπεδο θεωρούνται κατεδαφιστέα. [Πηγή: Google Maps]

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:500

